

Colofon 26e jaargang no. 6, november / december 1997

Wetenschap, Cultuur & Samenleving is een uitgave van de Vereniging voor christelijk wetenschappelijk onderwijs en de Vrije Universiteit

Commissie van redactie prof.dr H.E.S. Woldring (voorzitter)
mevr. P. Dondorp-Telkamp
mevr.drs F. Groenewoud-Van Zandbergen
dr A. van Harskamp
dr W. de Jong
mevr.mr P.C. Lodders-Elfferich
dr G.W. Noomen
dr C. van Rooden
prof.ir E.J. Tuininga
prof.dr P.J.I.M. de Waart
mevr.drs H. Wams

Redactie Gert J. Peelen (hoofdredacteur)
Koos Neuvel
Mark Traa
Anneke Wijngaarde (secretariaat)
Tel. (020) 444 5288
Fax (020) 444 9251

Adres Post (Redactie, administratie en uitgever)
Postbus 74768
1070 BT Amsterdam

Bezoek De Boelelaan 1105
Amsterdam-Buitenveldert

Vaste medewerkers Gerard Brands
Peter Burger
Irene van Elzakker
Stephen Jay Gould
Eric Le Gras
Gert van Maanen
Henk Maassen
Paul Ophey
D. Prinsen
Rosamond Purcell
Harm Visser
Bart Voorzanger
Corien van Zweden

Fotografie Lenny Oosterwijk
Elmer Spaargaren
Peter Wolters

Uitgever Matthijs A.M. de Neeve
Tel. (020) 444 5285

Administratie Tel. (020) 444 5295

Abonnementen Jaarabonnement f 67.50. Losse nummers f 11.95.
Betaling uitsluitend per toe te zenden acceptgirokaart. Abonnementen worden afgesloten voor een jaar en stilzwijgend verlengd.
Opzeggingen uitsluitend schriftelijk en tot uiterlijk 1 maand vóór de expiratedatum van het abonnement. Bij tussentijdse opzegging wordt geen restitutie verleend. Bij onjuiste adressering of adreswijziging s.v.p. de verbeterde adresband terugsturen.

Advertenties Matthijs A.M. de Neeve
Tel. (020) 444 5285
Fax (020) 444 9251

Ontwerp en opmaak Code 96, Rotterdam
i.s.m. 'Hartzeer en Vreugd'

Art directie Code 96, Rotterdam

Druk Van Gorcum, Assen

Distributie Bètapress, Gilze

© Vcwo, 1997
Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Van werken van kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie zijn de publicatierechten geregeld met Beeldrecht te Amstelveen.
© 1997 c/o Beeldrecht, Amstelveen

ISSN: 1381-6195

Tegen de achtergrond van het wereld-voedselvraagstuk lijkt het een luxe-probleem: het feit dat het gezamenlijk lichaams-gewicht van de bevolking in het rijke Westen onrustbarend snel toeneemt. De groeiende zwaarlijvigheid is echter een serieuze omstandigheid die steeds meer slachtoffers maakt: corpulentie is immers de achterliggende oorzaak van onder meer veel hart- en vaatziekten, ouderdomsdiabetes en mankementen aan het menselijk bewegingsapparaat.

Inmiddels is de Europese mens hard op weg zijn soortgenoot in de Verenigde Staten, waar het dik-zijn letterlijk en figuurlijk wanstaltige vormen heeft aangenomen, achterna te gaan.

De situatie aan de overzijde van de oceaan laat bovendien zien dat het beschouwen van zwaarlijvigheid als een luxe-kwestie, heel betrekkelijk is: het zijn doorgaans de, in sociaal-economisch opzicht, minst kansrijken aan wie het probleem zich het eerst en het duidelijkst openbaart.

Reden genoeg om eens wat uitgebreider aandacht te besteden aan een thema waaraan, haast meer dan aan welk ander onderwerp ook, een ongekend aantal facetten te ontdekken valt: zwaarlijvigheid kent niet alleen psychologische, medische en epidemiologische aspecten, maar kan bijvoorbeeld ook van de sociologische, historische, politieke, economische, esthetische en (voedsel-)technologische zijde worden bekeken. En dan hebben we, sober als we nu eenmaal geacht worden te wezen, in deze opsomming de culinaire kant nog laten rusten.

In het themakatern van deze editie van wcs wordt een poging ondernomen een 'multidisciplinair' wetenschappelijk licht over de kwestie te laten schijnen. Hamvraag – als ik mij deze, in dit kader misschien wat beladen term mag veroorloven – is uiteraard of overgewicht nu berust op aanleg of zuiver en alleen het gevolg is van slechte, aangeleerde eetgewoonten. Uit het hier gepresenteerde onderzoeksmateriaal zal onder meer blijken dat onderzoekers inderdaad genetische defecten op het spoor zijn die individuele verschillen in de menselijke stofwisseling kunnen verklaren. Buiten kijf blijft desondanks dat overgewicht nog steeds zijn voornaamste oorzaak vindt in een steeds meer uit balans raken van de onderlinge verhouding tussen voedings- en bewegingspatronen.

Er zit overigens geen diepere bedoeling achter het feit dat dit onderwerp uitgerekend in de november/decemberaflevering, zo met de feestmaand voor de deur, in wcs wordt aangesneden. Mocht deze mededeling u niet helemaal overtuigen, en er naar uw mening ter redactie, wellicht onbewust, toch overwegingen van moralistische aard hebben meegespeeld, dan mag u de oorzaak daarvan gerust in onze gemeenschappelijke, onmiskenbaar calvinistische cultuur zoeken.

Gert J. Peelen